

S T A N O V I S K O
HLAVNÉHO KONTROLÓRA K DOKUMENTU „KONTROLA PLNENIA
PROGRAMOVÉHO ROZPOČTU MESTA ZA I. POLROK 2016“ A DOKUMENTU
„KOMPLEXNÝ ROZBOR ZA 1. POLROK 2016“ ORGANIZÁCIE VPS , P.O.

Kontrolný proces je neoddeliteľnou súčasťou štruktúry riadenia samosprávy Mesta Stará Ľubovňa a jeho hospodárenia s verejnými prostriedkami. Spoľahlivé a efektívne fungovanie kontrolného systému v meste môže plniť jej základný cieľ: včas odhaľovať odchýlky od platných noriem, prijímať účinné opatrenia a tým chrániť hospodárnosť, účelovosť, efektívnosť, transparentnosť a dôveryhodnosť využívania verejných prostriedkov.

Mestá a obce sú povinné pri výkone samosprávy vytvoriť účinný systém kontroly a zabezpečiť vhodné organizačné, finančné, personálne a materiálne podmienky na jeho nezávislý výkon; táto povinnosť jej vyplýva z ustanovenia § 4 ods. 3 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

V záujme zachovania uvedených princípov je **povinnosťou výkonných, riadiacich a zákonodarných orgánov mestskej samosprávy :**

- **sledovať v priebehu rozpočtového roka vývoj hospodárenia** podľa rozpočtu a v prípade potreby vykonávať zmeny rozpočtu,
- s povinným zavedením programového rozpočtovania **vykonávať v priebehu rozpočtového roka monitorovanie a hodnotenie** plnenia programov rozpočtu a vykonávať zmeny programov rozpočtu,
- **vykonávať v priebehu celého roka kontrolu hospodárení** s rozpočtovými prostriedkami podľa osobitných predpisov,
- zabezpečiť, aby sa jej **rozpočtové prostriedky uvoľňovali iba v takej výške, aká zodpovedá** rozsahu plnenia úloh zahrnutých v rozpočte,
- **nezaväzovať sa v bežnom rozpočtovom roku na také úhrady, ktoré nemá samosprávny orgán zabezpečené v rozpočte** na bežný rozpočtový rok a ktorú budú zaťažovať programové rozpočty na nasledujúce roky,
- **finančné prostriedky používať len na krytie nevyhnutných potrieb** a opatrení vyplývajúcich z osobitných predpisov.

V súlade s **Príkazom primátora mesta č. 14/2016 zo dňa 01.06.2016 o zabezpečení kontroly plnenia programového rozpočtu rozpočtových organizácií a rozboru hospodárenia mestskej príspevkovej organizácie k 30.06.2016**, ktorý bol stanovený na deň 30.08.2016, za účasti členov finančno - ekonomickej komisie a určených členov komisie a v súlade s prerokovanými závermi z finančného plnenia rozpočtu mesta a rozboru hospodárenia mestskej príspevkovej organizácie Verejnoprospešné služby

predkladám stanovisko

ku kontrole plnenia programového rozpočtu mesta Stará Ľubovňa za I. polrok 2016 a rozboru hospodárenia mestskej príspevkovej organizácie k 30.06.2016.

Hodnotený dokument „**Kontrola plnenia programového rozpočtu mesta za I. polrok 2016**“ spolu s prílohami (ďalej len „kontrola plnenia rozpočtu“) za účtovné obdobie od **01.01.2016 do 30.6.2016 je štruktúrovanou správou o finančnom plnení rozpočtu Mesta Stará Ľubovňa a príspevkovej organizácie VPS**, predložený na rokovanie komisie dňa 29.8.2016 a predkladaný na rokovanie mestskej rady dňa 12.9.2016 a mestského zastupiteľstva dňa 22.9.2016 ako **súhrnná informácia o reálnom a účtovnom stave rozpočtu, nakladaní a dodržiavaní základných princípov efektívneho hospodárenia s finančnými prostriedkami Mesta Stará Ľubovňa**.

Predložený dokument obsahuje **štruktúrovaný prehľad plnenia rozpočtovaných príjmov a štruktúrovaný prehľad čerpania výdavkov v analytickom členení na položky schválené v rozpočte na rok 2016, upravené v rozpočte (rozpočet po I. zmene) a skutočné, účtovné plnenie položky so stavom k 30.6.2016 v porovnaní so stavom plnenia k 30.6.2015, vo vybraných prípadoch aj v dlhšom časovom období**.

Výdavky rozpočtu mesta boli rozdelené do príslušných _ predpísaných programov. Každý program predstavuje súhrn aktivít (prác, činností a dodávok), zámer vyjadruje očakávaný pozitívny dôsledok dlhodobého plnenia príslušných cieľov. Dodržiavanie rozpočtového hospodárenia, plnenie resp. neplnenie jednotlivých položiek programu sú **dostatočne opísané v rámci textovej časti písomného zdôvodnenia programov a položiek**. Štruktúrovaný prehľad jednotlivých príjmov a výdavkov je **uvedený v tabuľkovej podobe, doplnený o textovú časť zhodnotenia dosiahnutého stavu, príp. číselných a štatistických hodnôt so zdôvodnením vykazovaných rozdielov v klesajúcich alebo narastajúcich trendoch položiek**.

ROZPOČTOVÉ HOSPODÁRENIE A ROZPOČET MESTA STARÁ ĽUBOVŇA V ROKU 2016

Programový rozpočet je pre samosprávu základným programovým dokumentom, podľa ktorého a na základe ktorého mesta plánuje realizáciu a finančné zabezpečenie svojich úloh a povinností, ktoré plní v súlade s osobitnými predpismi. Programový rozpočet Mesta Stará Ľubovňa na roky 2016 – 2018 (ďalej len „rozpočet mesta“) vyjadruje samostatnosť hospodárenia Mesta Stará Ľubovňa, obsahuje zámery a ciele, ktoré bude mesto realizovať z výdavkov rozpočtu mesta, napr. Rozvojový program mesta (ďalej len „RPM mesta“), rozdelenie dotácií mesta, a pod. Iba v prípade finančného zabezpečenia prostriedkov môže realizovať a plniť úlohy, a teda môže sa zaväzovať k záväzkom ovplyvňujúcim rozpočet mesta.

Rozpočet Mesta Stará Ľubovňa na rok 2016 bol schválený uznesením č. MsZ XI/2015 zo dňa 10.12.2015 ako vyrovnaný rozpočet s celkovými príjmami vo výške **9.934.532,00 €** a výdavkami vo výške **9.934.532,00 €**. Rozpočet bol prvou zmenou dňa 16.06.2016 uznesením MsZ č. XV/2016 s celkovými príjmami na **11.883.828,00 €** a výdavkami vo výške **11.883.828,00 €** schválený ako vyrovnaný (vybilancovaný) rozpočet.

Napriek snahe zostaviť reálny rozpočet a podľa neho hospodáriť v priebehu celého hodnoteného obdobia sa mesto nevyhlo situácií, keď muselo do schváleného rozpočtu zasiahnuť a vykonať zmeny, aby zabezpečilo vyrovnanosť rozpočtu ku koncu rozpočtového roka, nielen zmenou rozpočtu prostredníctvom uznesenia mestského zastupiteľstva, ale aj v súlade so schválenou kompetenciou primátora na zmenu vybraných položiek rozpočtu v súlade so schválenou kompetenciou.

V priebehu polroka 2016 bolo vykonaných 15 rozpočtových opatrení, o ktorých mesto viedlo operatívnu evidenciu v súlade s § 14 ods. 4 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Zmeny rozpočtu boli súčasne premietnuté do jednotlivých programov rozpočtu mesta.

Schválený a upravený rozpočet mesta :

tab.č.1

Ukazovateľ	Rozpočet 2016	Rozpočet po I. zmene 2016	Skutočnosť k 30.6.2016	% plnenia
BEŽNÉ PRÍJMY	9 049 696	9 471 858	5 049 273	53,31
BEŽNÉ VÝDAVKY	8 268 700	8 556 666	4 298 929	50,24
BEŽNÝ ROZPOČET (P-V)	780 996	915 192	750 344	81,99
KAPITÁLOVÉ PRÍJMY	469 054	1 262 077	624 654	49,49
KAPITÁLOVÉ VÝDAVKY	918 611	2 585 746	1 371 982	53,06
KAPITÁLOVÝ ROZPOČET (P-V)	-449 557	-1 323 669	-747 328	56,46
PREBYTOK ALEBO SCHODOK BEŽNÉHO A KAPITÁLOVÉHO ROZPOČTU	331 439	-408 477	3 016	-0,74
FINANČNÉ OPERÁCIE- PRÍJMOVÉ	415 782	1 149 062	899 637	78,29
FINANČNÉ OPERÁCIE- VÝDAVKOVÉ	747 221	740 585	151 499	20,46
FINANČNÉ OPERÁCIE-(P-V)	-331 439	408 477	748 138	183,15
PRÍJMY CELKOM	9 934 532	11 882 997	6 573 564	55,32
VÝDAVKY CELKOM	9 934 532	11 882 997	5 822 410	49,00
PRÍJMY - VÝDAVKY (P - V)	0	0	751 154	0

Vykonanými zmenami rozpočtu mesto predpokladalo dosiahnuť vyrovnaný rozpočet, tak ako bol zámer pri prvom schválení rozpočtu.

PLNENIE ROZPOČTU PRÍJMOV

V súlade s ust. § 5 ods. 1, 3 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy sa príjmy rozpočtu členia na vlastné a cudzie.

Vlastné príjmy bežného rozpočtu predstavovali daňové príjmy a nedaňové príjmy, daňové príjmy boli naplnené v predpokladanej výške, nedaňové príjmy nedosiahli očakávanú úroveň; príjmy **kapitálového rozpočtu** predstavovali príjmy z predaja pozemkov, ktoré nedosiahli predpokladanú úroveň, ostatné kapitálové príjmy neboli naplnené.

Cudzíe príjmy bežného rozpočtu boli tvorené grantmi, transfermi v rámci verejnej správy na činnosť preneseného výkonu štátnej správy (ŠFRB, stavebný poriadok, pozemné komunikácie, materské školy - 5 ročné deti, vzdelávacie poukazy školský úrad, základné školstvo, matrika,), transfermi pre chránené dielne, aktivačnú činnosť, civilnú ochranu, opravu miestnych komunikácií, školstvo, sociálnu oblasť, komunálne voľby. Všetky tieto príjmy dosiahli očakávanú úroveň, vo vybraných položkách mierne nad očakávanú úroveň. **Cudzíe príjmy kapitálového rozpočtu** predstavovali granty a transfery na rekonštrukciu, nákup a obstaranie majetku (rekonštrukcia verejného osvetlenia, vozidlo na zber odpadov, nájomné byty) a príjmy zo splácania pôžičiek zo ŠFRB prostredníctvom obchodnej spoločnosti Slobyterm, spol. s r.o.. Cudzíe príjmy kapitálového rozpočtu v časti granty a projekty neboli naplnené na očakávanú úroveň, naplnené boli hlboko pod plánovaný príjem finančných prostriedkov.

tab. č. 2

Ukazovateľ	Rozpočet	Skutočnosť 30.6.2016	% plnenia	Skutočnosť 30.6.2015	
	2016				
BEŽNÉ PRÍJMY					
Vlastné zdroje	Daňové príjmy	5 933 397	3 217 772	54,23	2 805 547
	Nedaňové príjmy	612 310	296 605	48,44	329 801
Cudzíe zdroje	Granty a transfery	2 926 151	1 534 896	52,45	1 391 737
BEŽNÉ PRÍJMY SPOLU		9 471 858	5 049 273	53,31	4 527 085
KAPITÁLOVÉ PRÍJMY					
Vlastné zdroje	Prijem z predaja budov a strojov	0	0	0	3 536
	Prijem z predaja pozemkov	25 000	10 745	42,98	4 039
	Prijem združené investičné prostriedky	1 000	0	0,00	701
Cudzíe zdroje	Granty a projekty	695 417	73 249	10,53	103 368
	Transfer_ nájomné byty sídlisko Východ ŠFRB	540 660	540 660	100,00	0
KAPITÁLOVÉ PRÍJMY SPOLU		1 262 077	624 654	49,49	111 644

tab. č. 3

Príjmy	Rozpočet	Skutočnosť k 30.6.2016	% plnenia (S/RII*100)
vlastné	6 545 707	3 514 377	53,69
cudzíe	2 926 151	1 534 896	52,45
Bežné príjmy	9 471 858	5 049 273	53,31
Vlastné	26 000	10 745	41,33
cudzíe	1 236 077	613 909	49,67
Kapitálové príjmy	1 262 077	624 654	49,49

Podľa ustanovení zákona č. 564/2004 Z.z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov pre rok 2016 mesto rozpočtovalo výnos podielových daní pridelených samospráve na základe východísk rozpočtu verejnej správy, štátneho rozpočtu a rozpočtu obcí na roky 2016 – 2018, predpokladaného výnosu podielových daní v roku 2016 a so zohľadnením rizík daňovej prognózy. K 30.6.2016 výnos dane z príjmov poukázaný územnej samospráve bol vo výške **2.670.490,00 € a dosiahol 52,48 % z upraveného rozpočtu, čo predstavuje nárast oproti porovnateľnému obdobiu predchádzajúceho obdobia vo výške 375.088,00 €.**

Na základe uvedeného konštatujem, že spracovatelia rozpočtu pri zostavovaní bežných príjmov rozpočtu v tejto položke postupovali odborne, na základe kvalifikovaných predpokladov. Plnenie rozpočtu v oblasti bežných príjmov bolo naplnené, v oblasti kapitálových príjmov nebolo splnené.

Celkovo mesto zaznamenalo plnenie vlastných príjmov mierne nad úrovňou upraveného rozpočtu, keď vlastné príjmy bežného rozpočtu naplnilo na 53,31 % a vlastné príjmy kapitálového rozpočtu plnilo na úrovni 41,33 %. V súlade s očakávaním boli naplnené vlastné daňové príjmy, granty a transfery z cudzích zdrojov (prenesený výkon štátnej správy a finančné krytie garantované zo zákona), neplnené boli nedaňové príjmy, príjmy z predaja pozemkov a granty a projekty z cudzích zdrojov (nenárokovateľné zo zákona). **Všeobecne na základe uvedeného je možné konštatovať, že celkový vývoj bežných príjmov (hlavne v oblasti podielových daní štátu) sa vyvíjal pozitívne, neplnenie kapitálových príjmov bol spôsobené časovým nesúladom úkonov a činnosti smerujúcich k naplneniu vlastných kapitálových príjmov.**

ČERPANIE ROZPOČTU VÝDAVKOV

Rozpočet výdavkov je členený na rozpočet bežných výdavkov a rozpočet kapitálových výdavkov, v priebehu rozpočtovaného obdobia došlo k zmenám, čoho výsledkom je nasledovný rozpočet výdavkov :

tab. č. 4

Výdavky	Rozpočet	Skutočnosť k 31.06.2016	% plnenia (S/RII*100)	Skutočnosť k 31.06.2015
Bežné výdavky	8 556 666	4 298 929	50,24	4 002 804
Kapitálové výdavky	2 585 746	1 371 982	53,06	500 066

Mesto zaznamenalo plnenie bežných výdavkov na úrovni 50,24 % a plnenie kapitálových výdavkov na úrovni 53,06 %. V súlade s trendom vývoja výdavkov možno konštatovať, že došlo k zvýšeniu výdavkov v porovnateľnom období o 296.125,0 € v bežných výdavkov a o 871.916,0 € v kapitálových výdavkoch.

ČERPANIE ROZPOČTU BEŽNÝCH VÝDAVKOV

Rozpočet bežných výdavkov bol zostavený a schválený tak, aby zabezpečil financovanie samosprávnych funkcií mesta v plnom rozsahu, úhradu záväzkov, financovanie nákladov, preneseného výkonu štátnej správy, financovanie výdavkov so správou, údržbou a zhodnocovaním majetku.

Z prehľadu čerpania bežných výdavkov je zrejmé, že v hodnotenom období došlo k nárastu použitia skutočných bežných aj kapitálových výdavkov, kapitálové výdavky rástli vyšším tempom ako bežné.

Na základe uvedených výpočtov je možné konštatovať, že bežné výdavky v roku 2016 stúpili oproti roku 2015 o 296.125 € (6,89 %).

Nárast bežných výdavkov mesto zaznamenalo v oblasti programov : 1 Činnosť MsZ, MsR a komisií MsZ, 2 Samosprávne činnosti MsÚ, 3 Služby občanom, 4 Interné služby, 6 Menšie obecné služby a podpora regionálnej a miestnej zodpovednosti, 7 Spoločný obecný úrad pre územné rozhodovanie a stavebný poriadok, 9 Životné prostredie, 12 Školstvo.

Pokles bežných výdavkov mesto zaznamenalo v oblasti programov : 5 Bezpečnosť, 8 Doprava a pozemné komunikácie, 10 Rozvoj bývania, 11 Šport a kultúra, 13 Sociálne služby.

tab. č. 5

Číslo programu	Názov programu	Rozpočet 2016	Výdavky skutočnosť k 30.6.2016	% pomer k celkovým výdavkom	Výdavky skutočnosť k 30.6.2015	% pomer k celkovým výdavkom	% zmeny (r.2016/r.2015)	Nárast v € -pokles v €
1	Činnosť MsZ, MsR a komisií MsZ	33 633	13 168	0,31	11 365	0,28	116	1 803
2	Samosprávne činnosti MsÚ		766 349	17,83	749 625	18,73	102	16 724
3	Služby občanom	771 757	396 948	9,23	367 427	9,18	108	29 521
4	Interné služby	79 609	42 604	0,99	31 381	0,78	136	11 223
5	Bezpečnosť	160 140	84 210	1,96	92 394	2,31	91	-8 184
6	Menšie obecné služby a podpora regionálnej a miestnej zamestnanosti	125 510	89 829	2,09	62 340	1,56	144	27 489
7	Spoločný obecný úrad pre územné rozhodovanie a stavebný poriadok	121 493	50 890	1,18	39 742	0,99	128	11 148
8	Doprava a pozemné komunikácie	243 324	95 810	2,23	100 792	2,52	95	-4 982
9	Životné prostredie	465 733	244 993	5,70	208 884	5,22	117	36 109
10	Rozvoj bývania	14 442	6 862	0,16	7 161	0,18	96	-299
11	Šport a kultúra	391 450	220 099	5,12	225 197	5,63	98	-5 098
12	Školstvo	4 353 805	2 197 253	51,11	2 015 528	50,35	109	181 725
13	Sociálne služby	219 365	89 913	2,09	90 968	2,27	99	-1 055
	Spolu výdavky programov	6 980 261	4 298 928	100,00	4 002 804	100,00	107,40	296 124

Kým dosiahnuté bežné príjmy v porovnávanom období rástli o 11,53 %, bežné výdavky dosiahli úroveň 7,40 %. Dôsledkom uvedených skutočností mesto dosiahlo úsporu

v bežnom rozpočte a vytvorilo prebytok. Bežná časť rozpočtu zaznamenala celkový prebytok vo výške 750.344 €, zapríčinený hlavne medziročným nárastom daňových príjmov.

Zákon č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení zmien a doplnkov v § 10 ods. 7 ukladá mestám a obciam zostaviť rozpočet ako vyrovnaný alebo prebytkový. V tejto oblasti bol zo strany mesta dodržaný zákon.

Na základe uvedeného je možné konštatovať, že spracovatelia rozpočtu pri zostavovaní rozpočtu v tejto položke postupovali veľmi uvážlivo, rozpočet bol postavený na reálnych predpokladoch, čo dokumentujú dosiahnuté výsledky. Pozitívnejším výberom daní na celoštátnej úrovni došlo k vyššiemu plneniu v položke daňové príjmy_podielové dane, ktorých ale napĺňanie priamo neovplyvňuje svojimi rozhodnutiami ani činnosťou mesto. Strategické rozhodnutia o priebežných (čiastočných) zmenách rozpočtu v súlade so zverenými kompetenciami svedčia o zodpovednom prístupe a zabezpečení hospodárneho nakladania s verejnými prostriedkami.

ČERPANIE KAPITÁLOVÝCH VÝDAVKOV

Mesto dosiahlo v I. polroku 2016 kapitálové príjmy vo výške 624.654,0 €, čo predstavuje plnenie vo výške 9,50% z celkových príjmov rozpočtu a kapitálové výdavky vo výške 1.371.982,00 €, čo predstavuje plnenie 23,56 % z celkových výdavkov rozpočtu a zároveň 53,06 % plnenie z plánovaných rozpočtovaných výdavkov kapitálového rozpočtu. Kapitálová časť rozpočtu mesta zaznamenala schodok vo výške 747.328,0 €. Vlastné kapitálové príjmy dosiahlo mesto v objeme 10.745,0 € (1,72% z celkových kapitálových príjmov) a cudzie kapitálové príjmy v objeme 613.909,0 € (98,28% z celkových kapitálových príjmov). Celkovo boli kryté kapitálové výdavky z grantov a transferov, v menšej miere z príjmov vytvorených vlastnou činnosťou príjem z predaja budov a pozemkov.

V hodnotenom polroku na krytie kapitálových výdavkov slúžili dosiahnuté prevažne kapitálové príjmy _ cudzie, pochádzajúce z grantov a transferov, v malej miere boli vytvorené vlastné kapitálové príjmy. Mesto dlhodobo netvorí vlastné kapitálové príjmy, tieto vytvára prevažne z prebytku bežného rozpočtu ako výsledok hospodárenia bežného roka spravidla prostredníctvom napĺňania kapitálových fondov.

FINANČNÉ OPERÁCIE

Súčasťou rozpočtu sú aj finančné operácie, ktorými sa vykonávajú prevody z peňažných fondov a realizujú sa návratné zdroje financovania a ich splácanie. Za finančné operácie sa považujú aj poskytnuté pôžičky a návratné finančné výpomoci z rozpočtu a ich splátky, vystavené a prijaté zmenky, predaj a obstaranie majetkových účastí.

Plnenie finančných operácií v I. polroku 2016 :

tab. č. 8

v Eur

Finančné operácie	Rozpočet	Rozpočet I. zmena	Skutočnosť k 30.6.2016	% plnenia (S/RII*100)	Skutočnosť k 30.6.2015
prijmové	415 782	1 149 062	899 637	78,29	353 482
výdavkové	747 221	740 585	151 499	20,46	114 427

Plánované finančné operácie boli rozpočtované na úrovni príjmov a výdavkov so schodkom 331.439 €, po I. zmene rozpočtu s prebytkom na úrovni 408.477,0 €. Skutočné plnenie bolo dosiahnuté na úrovni príjmov vo výške 899.637 € (splnené na 78,29%) a na úrovni výdavkov 151.499 € (splnené na 20,46%). Najpodstatnejšiu časť príjmových operácií predstavovali príjmy zo splácania pôžičiek, grantov pre oblasť školstva, čerpaním úveru zo ŠFRB na finančné krytie výdavkov. Výdavkové operácie predstavovali splátky úverov v zmysle schválených úverových plánov a zmlúv. Medziročne finančné operácie zaznamenali nárast v príjmovej aj výdavkovej časti, kde príjmové operácie rástli rýchlejšie ako výdavkové.

Na finančné krytie kapitálových výdavkov neboli použité finančné prostriedky z rezervného fondu.

Prebytok v oblasti finančných operácií bol vytvorený zo schválených a nevyčerpaných kapitálových úverov.

VÝSLEDOK HOSPODÁRENIA

Princíp rozpočtového hospodárenia znamená, že mesto je povinné hospodáriť v súlade so schváleným rozpočtom, ktorý sa zostavuje ako vyrovnaný alebo prebytkový. **V priebehu rozpočtového roka musí samospráva sledovať vývoj svojho hospodárenia a v prípade potreby prijímať potrebné opatrenia, príp. reagovať na zníženie plnenia rozpočtu v oblasti príjmov viazaním rozpočtových výdavkov a pod.**

V súlade s ustanovením § 2 písm. b) a c) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy prebytkom rozpočtu obce je kladný rozdiel medzi príjmami a výdavkami rozpočtu obce; schodkom rozpočtu obce je záporný rozdiel medzi príjmami a výdavkami rozpočtu obce, pričom súčasťou príjmov a výdavkov rozpočtu obce nie sú finančné operácie. V súlade s ustanovením § 16 ods. 6 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy prebytok alebo schodok rozpočtu sa zisťuje podľa § 10 ods. 3 písm. a) a písm. b) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Rozpočtové hospodárenie mesta v I. polroku 2016 predstavuje nasledovné vyhodnotenie :

Ukazovateľ	Rozpočet 2016	Rozpočet po I.zmene 2016	Skutočnosť k 30.6.2016	% plneni a	Skutočnosť k 30.6.2015	tab. č. 9	
						Rozdiel v rokoch	% nárastu /pokles u
BEŽNÉ PRÍJMY	9 049 696	9 471 858	5 049 273	53,31	4 527 085	522 188	111,53
BEŽNÉ VÝDAVKY	8 268 700	8 556 666	4 298 929	50,24	4 002 804	296 125	107,40
BEŽNÝ ROZPOČET (P-V)	780 996	915 192	750 344	81,99	524 281	226 063	143,12
KAPITÁLOVÉ PRÍJMY	469 054	1 262 077	624 654	49,49	111 644	513 010	559,51
KAPITÁLOVÉ VÝDAVKY	918 611	2 585 746	1 371 982	53,06	500 066	871 916	274,36
KAPITÁLOVÝ ROZPOČET (P-V)	-449 557	-1 323 669	-747 328	56,46	-388 422	1 135 750	192,40

PREBYTOK ALEBO SCHODOK BEŽNÉHO A KAPITÁLOVÉHO ROZPOČTU	331 439	-408 477	3 016	-0,74	135 859	-138 875	2,22
FINANČNÉ OPERÁCIE- PRÍJMOVÉ	415 782	1 149 062	899 637	78,29	353 482	546 155	254,51
FINANČNÉ OPERÁCIE- VÝDAVKOVÉ	747 221	740 585	151 499	20,46	114 427	37 072	132,40
FINANČNÉ OPERÁCIE-(P-V)	-331 439	408 477	748 138	183,15	239 055	-237 979	312,96
PRÍJMY CELKOM	9 934 532	11 882 997	6 573 564	55,32	4 992 211	1 581 353	131,68
VÝDAVKY CELKOM	9 934 532	11 882 997	5 822 410	49,00	4 617 297	1 205 113	126,10
PRÍJMY - VÝDAVKY (P - V)	0	0	751 154	0	374 914	376 240	200,35

Výsledok hospodárenia mesta k 30.6.2016, **prebytok vo výške 751.154,0 €**, bol zistený podľa § 2 písm. b) a c) a § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Mesto Stará Ľubovňa dosiahlo k **30.6.2016 prebytok rozpočtového hospodárenia vo výške 751,154,00 €**, ktorý pozostáva z :

- **prebytku vo výške 750.344,0 € v bežnej časti rozpočtu,**
- **schodku vo výške 747.328,0 € v kapitálovej časti rozpočtu,**
- **prebytku vo výške 748.138,00 € vo finančných operáciách.**

Na základe uvedených skutočností je možné konštatovať, že finančné hospodárenie mesta v I. polroku 2016 bolo pozitívne, okrem iného aj s ohľadom na:

- veľmi priaznivo sa vyvíjajúce daňové príjmy, keď za posledné roky mesto zaznamenáva ich nárast, daňové príjmy predstavujú najstabilnejšiu a najvýznamnejšiu zložku rozpočtu,
- vytvorený prebytok bežného rozpočtu z predchádzajúceho rozpočtového roka,
- bežné transfery a granty v hodnotenom období zaznamenávajú nepatrný nárast,
- prijaté čiastočné zmeny v rámci znižovania vlastných výdavkov rozpočtu a hľadanie úspor prostredníctvom externých (štrukturálnych) zdrojov financovania,
- čiastočnej aplikácie obstarávania tovarov a služieb prostredníctvom elektronického trhu,
- nižšieho čerpania výdavkov v oblasti finančných operácií.

BILANCIA AKTÍV A PASÍV

Na základe vykonanej účtovnej závierky boli výsledky premietnuté do výkazu súvaha k 30.6.2016, údaje sú za MsÚ, predstavujú hodnotu aktív a hodnotu pasív. Každá rozpočtová a príspevková organizácia mesta zostavuje súvahu samostatne.

Z údajov v súvahe k 30.6.2016 je možné konštatovať, že celková hodnota majetku v medziročnom porovnateľnom období stúpla o 486.222 €, pokles majetku nastal v zložení :

- stroje, prístroje, zariadenia,
- majetkový podiel v obchodných spoločnostiach,
- pozemky,
- nedokončené hmotné investície,

ÚDAJE O HOSPODÁRENÍ PRÍSPĚVKOVÝCH ORGANIZÁCIÍ V PÔSOBNOSTI MESTA

V zmysle ustanovení § 21 ods. 2 zákona č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov je príspevková organizácia právnická osoba mesta, ktorej menej ako 50 % výrobných nákladov je pokrytých tržbami a ktorá je na rozpočet mesta napojená príspevkom.

Príspevková organizácia Verejnoprospešné služby, p.o. Stará Ľubovňa hospodári, spravuje a udržiava majetok mesta v súlade so zriaďovacou listinou, vykonáva hlavnú činnosť v súlade s požiadavkami mesta a podnikateľskú činnosť za účelom vytvárania zisku.

Príspevok pre rozpočtovú organizáciu bol predmetom schválenia mestským zastupiteľstvom v rámci Programu 3 : Služby občanom ako súčasť schváleného rozpočtu mesta. Schválený príspevok na hlavnú činnosť rok 2016 bol vo výške 676.775,00 €, čerpanie finančných prostriedkov na činnosť rozpočtovej spoločnosti bol vo výške 350,773,00 €. Kapitálové prostriedky vo výške 8.833,02 € boli z kapitoly rozvojový program mesta. K 30.6.2016 hospodárila spoločnosť s prebytkom 7.761,78 €, čo je o 5.346,36 € viac ako v porovnateľnom období.

Organizácia mala uložených 5 opatrení, s ktorými pracovala, v platnosti naďalej ostáva 8 opatrení, kde boli vyhodnotené staré a navrhnuté aj nové opatrenia. Komplexný rozbor hospodárenia príspevkovej organizácie a návrh na smerovanie spoločnosti a riešenie hospodárnosti a efektívnosti vo vybraných oblastiach a činnostiach bol predmetom pracovného stretnutia členov finančno – ekonomickej komisie a vedenia mesta dňa 29.8.2015.

ZHRNUTIE

Dokument „Kontrola plnenia programového rozpočtu Mesta Stará Ľubovňa za I. polrok 2016“ je spracovaný na **požadovanej odbornej, kvalitatívnej s uvedením číselných a analytických hodnôt, doplnený o textovú časť zhodnotenia dosiahnutého stavu, príp. číselných a štatistických hodnôt so zdôvodnením vykazovaných rozdielov v klesajúcich alebo narastajúcich trendoch položiek**. Hodnotenie programov rozpočtu je spracované na primeranej úrovni. Hodnotenie programového rozpočtu podáva prehľad o použití finančných prostriedkov, umožňuje preskúmať hospodárnosť a účelnosť vynaložených finančných prostriedkov, plnenie vytýčených zámerov, priorít mesta a dosiahnutých cieľov.

Pri vybraných ukazovateľoch čerpania položiek rozpočtu je evidentný výsledok proklamovaných výhod programového viacročného rozpočtovania. Predmetné hodnotenie je zrejme z hodnotenia plnenia všetkých programov, aktivít a viditeľné v širšom časovom kontexte, nakoľko takéto hodnotenie je veľmi vhodným nástrojom na manažérske riadenie rozpočtu mesta v dlhšom časovom období.

Z vyššie uvedených dôvodov a na základe výsledkov hospodárenia z finančného plnenia rozpočtu mesta a rozboru hospodárenia mestskej príspevkovej organizácie Verejnoprospešné služby **odporúčam na rokovanie mestskému zastupiteľstvu a primátorovi mesta, prijať opatrenia zamerané na :**

- **zvýšenie vlastnej aktivity a úkonov v oblasti zabezpečenia a vymáhania daňových aj nedaňových nedoplatkov,**
- **zvýšenie aktivity v oblasti tvorby vlastných nedaňových príjmov mesta, prijatie aktívnych opatrení z dôvodu ďalšieho nezvyšovania neuhradených dlhodobých záväzkov v mestských nájomných bytoch a neodvážania uhradeného nájomného správcom majetku do rozpočtu mesta,**
- **ukončenie zverenia do správy majetku mesta školám a školským zariadeniam, vzhľadom na medziročný vývoj zmeny, v zmysle prijatých zásad o hospodárení a nakladaní s majetkom mesta,**
- **venovanie väčšej pozornosti majetku mesta, ktorý nie je intenzívne využívaný a negeneruje dodatočné nedaňové príjmy,**
- **aktívnejšie uplatňovať obstarávanie tovarov a služieb v zmysle zákona o verejnom obstarávaní prostredníctvom elektronického verejného obstarávania za účelom optimalizácie bežných a kapitálových výdavkov,**
- **naďalej obstaranie nových zmluvných taríf na komodity – elektrická energia, plyn, v organizáciách v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta, za účelom prínosu benefitov v najväčších výdavkových položkách rozpočtov organizácií,**
- **aktívnejšie prijímanie štrukturálnych zmien v oblasti zvyšovania a tvorby vyššieho prebytku bežného a kapitálového rozpočtu, o.i. aj za účelom znižovania vlastných výdavkov a zvyšovania vlastných príjmov,**
- **tvorbu vlastných a zároveň vyšších zdrojov z prebytku bežného a kapitálového rozpočtu za účelom alokácie dodatočných finančných zdrojov na Programovacie obdobie 2013 – 2020,**
- **zachovanie v platnosti odporúčaní a upozornení hlavného kontrolóra, ktoré sú výstupom rokovania vedenia mesta (písomne spracované v záznamoch z porady vedenia mesta) o.i. vyplývajúce z pracovných rokovaní, napr. aj komisií pri MsZ, z postavenia a pôsobnosti mestského úradu.**
- **vytvorenie dlhodobo udržateľných zdroj kapitálových zdrojov, zo zvýšeného výnosu podielových daní a prebytku bežných príjmov,**
- **opätovné zváženie obstarávania a nákupov originálnych tonerov do tlačiarní a odstránenie využívania individuálnych tlačiarní,**
- **paušálne neprijímať obchodno – záväzkové vzťahy prostredníctvom predložených zmlúv z externého prostredia, prípadne aktívne vstupovať do zmlúv a vyžadovať doplnenie zmluvných povinností.**

V Starej Ľubovni, dňa 5.9.2016

Ing. Ján Š i d l o v s k ý
hlavný kontrolór